Ministerstwo
Finansów

Departament Podatku od Towarów i Usług

Warszawa, 29 listopada 2025 roku

Sprawa: podatek VAT od samozbiorów
Znak sprawy: PT1.812.9.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie,

W nawiązaniu do pisma z 14 listopada 2025 r. dotyczącego podatku VAT od tzw. samozbiorów, Ministerstwo Finansów przedstawia następujące wyjaśnienia.

Ustawa o VAT[1] przewiduje dwa systemy rozliczeń dla podatników prowadzących działalność rolniczą, a mianowicie:

[1] Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2025 r. poz. 775 z późn. zm).

tel.: +48 22 694 55 55
fax: +48 22 694 36 84
gov.pl/finanse
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

- tzw. system ryczałtowy – dostawa produktów rolnych[2] pochodzących z własnej działalności rolniczej[3] oraz świadczenie usług rolniczych[4] dokonywane przez rolnika ryczałtowego[5] jest objęte zwolnieniem od podatku od towarów i usług (VAT) przy jednoczesnym prawie do otrzymania zryczałtowanego zwrotu podatku z tytułu nabycia towarów i usług na potrzeby tej działalności,
- zasady ogólne – dostawa produktów rolnych pochodzących z własnej działalności rolniczej oraz świadczenie usług rolniczych podlegają opodatkowaniu według właściwych stawek VAT. Systemem tym są objęci rolnicy, którzy zrezygnowali ze zwolnienia przewidzianego w art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT[6].

Dostarczanie produktów rolnych dokonywane przez rolnika ryczałtowego – również w ramach tzw. samozbiorów, tj. nieodpłatnie bądź za symboliczną odpłatnością, objęte jest zwolnieniem od podatku VAT.

W przypadku rolników będących podatnikami VAT czynnymi, rozliczają oni ten podatek na zasadach ogólnych wynikających z przepisów w zakresie podatku VAT – tak jak wszyscy inni podatnicy prowadzący działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów o VAT.

Zgodnie z ustawą o VAT opodatkowaniu VAT podlegają czynności odpłatne (m.in. dostawy towarów i świadczenie usług za wynagrodzeniem)[7], ale również niektóre czynności nieodpłatne, tj. nieodpłatne przekazanie towarów należących do przedsiębiorstwa podatnika czy wszelkie inne darowizny towarów, lecz tylko

---

2 Przez produkty rolne rozumie się towary pochodzące z własnej działalności rolniczej rolnika ryczałtowego oraz towary, o których mowa w art. 20 ust. 1c i 1d ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 163, z późn. zm.) – art. 2 pkt 20 ustawy o VAT.

3 Przez działalność rolniczą rozumie się produkcję roślinną i zwierzęcą, w tym również produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcję warzywniczą, gruntową, szklarniową i pod folią, produkcję roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sadowniczą, chów, hodowlę i produkcję materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcję zwierzęcą typu przemysłowego lub fermowego oraz chów i hodowlę ryb i innych organizmów żyjących w wodzie, a także uprawy w szklarniach i ogrzewanych tunelach foliowych, uprawy grzybów i ich grzybni, uprawy roślin "in vitro'', fermową hodowlę i chów drobiu rzeźnego i nieśnego, wylęgarnie drobiu, hodowlę i chów zwierząt futerkowych i laboratoryjnych, chów i hodowlę dżdżownic, entomofagów i jedwabników, prowadzenie pasiek oraz chów i hodowlę innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym oraz sprzedaż produktów gospodarki leśnej i łowieckiej, z wyjątkiem drewna okrągłego z drzew tropikalnych (CN 4403 41 00 i 4403 49) oraz bambusa (CN 1401 10 00), a także świadczenie usług rolniczych – art. 2 pkt 15 ustawy o VAT.

4 Zgodnie z art. 2 pkt 21 ustawy o VAT przez usługi rolnicze rozumie się:
   a) usługi związane z rolnictwem oraz chowem i hodowlą zwierząt, z wyłączeniem usług weterynaryjnych (PKWiU ex 01.6), z wyłączeniem usług podkuwania koni i prowadzenia schronisk dla zwierząt gospodarskich (PKWiU ex 01.62.10.0),
   b) usługi związane z leśnictwem (PKWiU ex 02.40.10), z wyłączeniem patrolowania lasów wykonywanego na zlecenie przez jednostki inne niż leśne (PKWiU ex 02.40.10.3),
   c) usługi wspomagające rybactwo (PKWiU ex 03.00.7), z wyłączeniem usług związanych z rybołówstwem morskim (PKWiU 03.00.71.0),
   d) wynajem i dzierżawę maszyn i urządzeń rolniczych, bez obsługi (PKWiU 77.31.10.0).

5 Zgodnie z art. 2 pkt 19 ustawy o VAT przez rolnika ryczałtowego rozumie się rolnika dokonującego dostawy produktów rolnych lub świadczącego usługi rolnicze, korzystającego ze zwolnienia od podatku na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 3, z wyjątkiem rolnika obowiązanego na podstawie odrębnych przepisów do prowadzenia ksiąg rachunkowych.

6 Zgodnie z art. 43 ust. 3 ustawy o VAT rolnik ryczałtowy dokonujący dostawy produktów rolnych lub świadczący usługi rolnicze, które są zwolnione od podatku na podstawie ust. 1 pkt 3, może zrezygnować z tego zwolnienia pod warunkiem dokonania zgłoszenia rejestracyjnego, o którym mowa w art. 96 ust. 1 i 2.

7 Art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT.

w sytuacji, gdy podatnikowi przysługiwało, przy nabyciu bądź wytworzeniu towaru, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego[8].

Wyżej wymienione zasady dotyczą również dostaw produktów rolnych dokonywanych w ramach tzw. samozbiorów.
W przypadku dostaw nieodpłatnych podstawą opodatkowania jest koszt wytworzenia tych produktów, określony w momencie tej dostawy[9].

Należy podkreślić, że opodatkowaniu VAT powinny podlegać tylko te produkty, które zostały z gospodarstwa wydane (przekazane odbiorcom) lub spożyte na prywatne potrzeby. Produkty, które pozostały na polu, np. z uwagi na to, że przymrozek czy inne zjawiska pogodowe spowodowały, że produkty nie nadają się do zaoferowania klientom, nie podlegają opodatkowaniu VAT.

Do tej pory nie trafiały do resortu finansów pytania czy wątpliwości związane z technicznymi aspektami związanymi z rozliczaniem samozbiorów, które są oferowane przez rolników od wielu lat. Zakładamy, że rolnikom nie sprawiało trudności rozliczanie podatku od wydawanych produktów, również tych w ramach samozbiorów.

Należy podkreślić, że podstawowy system dla rolników to system ryczałtowy (zwolnienie z VAT), rolnicy, którzy rezygnują z tego systemu i chcą rozliczać VAT na zasadach ogólnych są zobowiązani do prowadzenia ewidencji VAT i rozliczania podatku zgodnie z jego systemowymi założeniami, tak jak wszyscy inni podatnicy. Jeżeli rolnicy mają trudności z wypełnianiem obowiązków ciążących na podatnikach VAT czynnych, mogą powrócić po upływie 3 lat do statusu rolnika ryczałtowego.

Ponadto podkreślenia wymaga, że podatek VAT jest podatkiem zharmonizowanym w Unii Europejskiej. Polska, jako państwo członkowskie, zobowiązana jest do zapewnienia zgodności przepisów krajowych regulujących opodatkowanie podatkiem od towarów i usług z przepisami prawa unijnego, w tym do przestrzegania zasad rządzących tym podatkiem.

Zwolnienia od VAT stanowią odstępstwo od ogólnych zasad opodatkowania tym podatkiem. Mogą one być stosowane tylko w granicach wyraźnie określonych przez dyrektywę VAT[10], co oznacza, że państwa członkowskie mogą stosować jedynie te zwolnienia, które zostały w sposób wyraźny wskazane w przepisach unijnych albo wynikają z przyznanych derogacji. Zasady te chronią stabilność systemu podatkowego, neutralność VAT oraz pewność obrotu gospodarczego.

Zwolnienie od podatku VAT udostępniania przez podatników VAT czynnych produktów rolnych w ramach samozbiorów prowadziłoby do naruszenia jednej z podstawowych zasad systemu VAT w UE – zasady neutralności podatku VAT, stanowiłoby też naruszenie prawa unijnego.
Nie jest zatem rozważane wprowadzenie takiego rozwiązania.

Ponadto należy zauważyć, że rolnicy, tak jak inni podatnicy, mogą w szczególnie uzasadnionych przypadkach skorzystać z ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, przewidzianych w dziale III rozdziale 7a Ordynacji podatkowej[11], tj. mogą zwrócić

---

[8] Art. 7 ust.2 ustawy o VAT.
[9] Art. 29a ust. 2 ustawy o VAT.

[10] Dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, str. 1, z późn. zm.).
[11] Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.).

się z wnioskiem o odroczenie terminu płatności podatku, rozłożenie zapłaty podatku na raty czy też umorzenie.

W przypadku natomiast wątpliwości co do zakresu stosowania prawa podatkowego w każdym konkretnym przypadku zainteresowany może skorzystać z dostępnych instrumentów wsparcia – z pomocy infolinii Krajowej Informacji Skarbowej[12] lub wystąpienia do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z wnioskiem o interpretację indywidualną[13] wydawaną w trybie art. 14b – 14s Ordynacji podatkowej.

Z wyrazami szacunku

Katarzyna Nowicka
Zastępca Dyrektora
Departamentu Podatku od Towarów i Usług

12 https://www.kis.gov.pl/zalatwianie-spraw/udzielanie-informacji
13 https://www.gov.pl/web/gov/uzyskaj-podatkowa-interpretacje-indywidualna